

рода, да го усилят да имъ работи, ни то сѣ имали нѣкакъвъ отличительнъ тытулъ благородства, Сички Българи сѣ были благородни, и общій тытулъ е былъ за всякаго Българина *Ваша милость* безъ исключения оба пола. Уважительни же тытули сѣ были отсвѣнь сродничьскихъ слѣднѣи. Постаримъ сѣ казвали *чичо* или *бате*, *буле* или *како* женскому полу; а въ дълбокъ старость достигшимъ сѣ казвали: *дѣдо*, мажнемъ или *бабо* женскому полу. Тии тытули и до сега сѣ сѣ съхранили между народу и никогы нѣщѣшь чю чистаго Българина, да кажи непознату чловѣку прѣмо на има му, нѣ ще му кажи: *Бате Стояне!* или *чичо Драгане!* и проч. Това е знакъ и доказательство необоримо, чи Българскы народъ е былъ отъ незапамтны врѣмана образованъ, а нѣ грубиянинъ, какъ то други нѣкои си народи, кои выкътъ: *вре!* или *море!* или *ей!* и проч. Жени сѣ зъвази мажне си *стѣпани*, а мажне имъ ты зъвази *стѣпанки*. А любезный тытулъ е было *първо либе*, или *първа прѣвнина*. Българи сѣ имали и гражданскы обшырны и изрѣдны законы. Тии сѣ ты принесли юще отъ Хиндистана въ приселение си въ Европѣ, и въ тѣхъ сѣ виждѣтъ истии чърти Мановаго закона, какъ то и въ съхранены и до днѣсь между народу брачны дължности ²²). Повѣстность споменува сѣ отважность крумово законоустановление — *Les institutions du roi Crum*. Великый и славный Крумъ ²³) царь Българскый прѣдъ кого потрѣпера Византийска държава, къту възживи пакъ Атиловѣ великѣ държавѣ, падъ иманемъ *Българско царство*, и има *Унѣ* и *Аваринѣ* прѣдстана вѣкы да сѣ слуша, акы единъ родъ сѣще сѣ Българи, Тѣй великый и мадрый мажъ, къту сѣ размыслилъ умно, то есть, къту искалъ да узнае отъ каквы причины и пороцы е пропадвала прѣжде та силна и мѣру ужасна държавѣ и да сѣ ползува отъ прѣжныя погрѣшки своихъ прѣдковъ, събралъ четирма отъ най мадрихъ и най оытнихъ старцехъ между народу, кого е той съсрѣдоточилъ подъ една власть и подъ една държавѣ и отправилъ имъ слѣдны въпросы: На каквы причины трѣба да отдадемы падение вашего главатара и народа ²⁴)? — А старци отговорили: „Царю чѣститы! причини сѣ многобройни и различни. Първа причина е была *клюка*, кои отдалѣчаваше отъ нашего *Хакана* ²⁵) вѣрны и праведны свѣтници, и направи та падна правительство въ неправедны и беззаконны рѣцы; послѣ развратность сѣдниковъ, кои бѣхъ упрѣдѣлени да правосѣдждѣтъ народа, къту сѣ съдружихъ сѣ лицемѣрцы и крадливы; послѣ изобилние вина нанеси пианство, Авари изгубихъ народно си чювство, къту си изнѣжихъ и изтыщихъ тѣла, най послѣ лакомство въ търговщинѣ съвърши наше разорение. Авари ста-